

Indhold

Forord 3

Del I – Obligationsret

- 1 Introduktion til obligationsret 25**
 - 1.1 Indledning 25
 - 1.2 Betydningen af parternes aftale 25

- 2 Aftaleret 26**
 - 2.1 Indledning 26
 - 2.2 Indgåelse af aftaler – tilbud og accept 26
 - 2.2.1 Løftebegrebet 27
 - 2.2.1.1 Forholdet mellem løfter og påbud 27
 - 2.2.1.2 Forholdet mellem løfter, hensigts- og støtteklæringer 27
 - 2.2.1.3 Forholdet mellem løfter og gaveløfter 27
 - 2.2.1.4 Forholdet mellem løfter og tredjemandsløfter 28
 - 2.2.1.5 Forholdet mellem udtrykkelige løfter og stiltiende løfter 28
 - 2.2.2 Tilbud 28
 - 2.2.2.1 Der skal foreligge et tilbud 28
 - 2.2.2.2 Tilbuddet skal være kommet til modtagerens kundskab 29
 - 2.2.2.3 Tilbuddet må ikke være blevet rettidigt tilbagekaldt 29
 - 2.2.2.4 Tilbuddet må ikke være blevet afslået 30
 - 2.2.3 Accept 30
 - 2.2.3.1 Tilbuddet skal være blevet accepteret 30
 - 2.2.3.2 Accepten skal være overensstemmende 31
 - 2.2.3.3 Accepten skal være rettidig 31
 - 2.2.3.4 Accepten må ikke være blevet rettidigt tilbagekaldt 32
 - 2.2.4 Formkrav 32
 - 2.2.5 Fortrydelsesret 33
 - 2.2.5.1 Forbrugerftaler 33
 - 2.2.5.2 Aftaler om køb af fast ejendom 33
 - 2.2.5.3 Forbrugerforsikringsaftaler 34
 - 2.2.5.4 Kreditaftaler 34
 - 2.3 Fuldmagter – indgåelse af aftaler via mellemmand 34
 - 2.3.1 Fuldmagtsbegrebet 34
 - 2.3.1.1 Definition på fuldmagt 35
 - 2.3.1.2 Forholdet mellem fuldmægtig og bud 35
 - 2.3.1.3 Forholdet mellem fuldmagt og andre mellemmandsforhold 35
 - 2.3.1.4 Forholdet mellem fuldmagt og tegningsret 35
 - 2.3.2 Fuldmagtstyper og deres stiftelse 35
 - 2.3.2.1 Fuldmagter med særlig tilværelse 36
 - 2.3.2.2 Fuldmagter uden særlig tilværelse 36
 - 2.3.2.3 Afgrænsning mellem AFTL §§ 13, 16 og 18 36
 - 2.3.3 Fuldmagtens retsvirkninger 37

2.3.3.1	Fuldmagter med særlig tilværelse	37
2.3.3.2	Fuldmagter uden særlig tilværelse	38
2.3.4	Fuldmagtens ophør	38
2.3.4.1	Tilbagekaldelse	38
2.3.4.2	Fuldmagtsgiverens død	39
2.3.4.3	Fuldmagtsgiverens umyndiggørelse	39
2.3.4.4	Fuldmagtsgiverens konkurs	39
2.3.5	Fuldmægtigens erstatningsansvar	40
2.3.5.1	Over for fuldmagtsgiver	40
2.3.5.2	Over for tredjemand	40
2.4	Fortolkning og udfyldning af aftaler	40
2.4.1	Fortolkning	41
2.4.1.1	Fortolkningsmetoder	41
2.4.1.2	Fortolkningsregler	41
2.4.1.3	Fortolkning af forbrugeraftaler	41
2.4.2	Udfyldning	42
2.5	Ugyldige aftaler	42
2.5.1	Stærke ugyldighedsgrunde	42
2.5.1.1	Voldelig kompulsiv tvang	42
2.5.1.2	Forvanskning	43
2.5.1.3	Falsk og forfalskning	43
2.5.1.4	Umyndighed	43
2.5.1.5	Sindssygdøm	43
2.5.2	Svage ugyldighedsgrunde	43
2.5.2.1	Ikke-voldelig kompulsiv tvang (anden tvang)	44
2.5.2.2	Svig	44
2.5.2.3	Udnyttelse	44
2.5.2.4	Fejlskrift eller anden fejltagelse (erklæringsfejl)	44
2.5.2.5	Almindelig hæderlighed	45
2.5.2.6	Bristende forudsætninger	45
2.5.3	Generalklausulen i AFTL § 36	45
2.5.4	Retsvirkning af ugyldighed	46
2.6	Disposition til opgaver om aftaleret	46
3	Almindelig obligationsret	48
3.1	Indledning	48
3.2	Parternes forpligtelser	48
3.2.1	Debitors forpligtelser	48
3.2.1.1	Rette tid (leveringstidspunkt)	48
3.2.1.2	Rette sted (leveringssted)	49
3.2.1.3	Rette stand (leveringsstand)	49
3.2.2	Kreditors forpligtelser	49
3.2.2.1	Rette tid (betalingstidspunkt)	49
3.2.2.2	Rette sted (betalingssted)	50
3.2.2.3	Rette stand (betalingsmiddel)	50
3.3	Misligholdelse af parternes forpligtelser	50
3.3.1	Anteciperet misligholdelse	50
3.3.2	Fordringshavermora	51
3.4	Misligholdelsesbeføjelser	51
3.4.1	Naturalopfyldelse	52

3.4.2	Ophævelse	52
3.4.2.1	Den anden part skal have misligholdt aftalen	53
3.4.2.2	Misligholdelsen skal være væsentlig	53
3.4.3	Forholdsmæssigt afslag	53
3.4.4	Erstatning	53
3.4.4.1	Positiv opfyldelsesinteresse	54
3.4.4.2	Negativ kontraktsinteresse	54
3.4.5	Renter	54
3.4.5.1	Hvornår kan sælger kræve rente?	54
3.4.5.2	Hvor meget kan kræves i rente (rentesats)?	56
3.4.6	Aftaler om misligholdelsesbeføjelser	57
3.4.7	Forholdet mellem misligholdelsesbeføjelserne	58
3.5	Debitorskifte	58
3.6	Kreditorskifte	58
3.6.1	Forskellige typer af fordringer	59
3.6.1.1	Omsætningsgældsbreve	59
3.6.1.2	Simple gældsbreve og simple fordringer	59
3.6.2	Forholdet mellem debitor og overdrageren	60
3.6.3	Forholdet mellem overdrageren og erhververen	60
3.6.3.1	Overdrageren indestår for fordringens beståen	60
3.6.3.2	Overdrageren indestår ikke for skyldnerens betalingsevne	60
3.6.4	Forholdet mellem debitor og erhververen	60
3.6.4.1	Simple gældsbreve og simple fordringer	60
3.6.4.2	Omsætningsgældsbreve	62
3.7	Kaution	63
3.7.1	Kautionsformer	64
3.7.2	Fuldstændige og begrænsede kautioner	65
3.7.3	Kautionsforpligtelsens stiftelse	66
3.7.3.1	Erklæring, der kan betegnes som et kautionsløfte	66
3.7.3.2	Kautionsløftet skal være afgivet	66
3.7.3.3	Kautionsløftet skal være kommet til modtagerens kundskab	67
3.7.3.4	Kautionsløftet skal være gyldigt	67
3.7.4	Kautionsforpligtelsens ophør	67
3.7.5	Regres	67
3.7.5.1	Kautionistens regres mod hovedmanden	67
3.7.5.2	Kautionisternes indbyrdes regres	68
3.7.6	Forholdet mellem kautioner og støtteerklæringer	69
3.7.6.1	Stærke støtteerklæringer	69
3.7.6.2	Svage støtteerklæringer	69
3.7.6.3	Mellemgruppen	69
3.8	Fordrings ophør	70
3.8.1	Opfyldelse (betaling)	70
3.8.2	Modregning	70
3.8.2.1	Kravene skal være udjævnelige	71
3.8.2.2	Kravene skal være afviklingsmodne	71
3.8.2.3	Kravene skal være gensidige	71
3.8.2.4	Modkravet skal have retskraft	71
3.8.3	Opgivelse	71
3.8.4	Deponering	71
3.8.5	Præklauson	72

3.8.6	Forældelse	72
3.8.6.1	Længden af forældelsesfristerne	72
3.8.6.2	Forældelsesfristens begyndelsestidspunkt	73
3.8.6.3	Aftaler om suspension af forældelse (suspensionsaftaler)	73
3.8.6.4	Afbrydelse af forældelse	73
3.8.6.5	Beregning af forældelsesfristerne	76
3.8.6.6	Retsvirkninger af forældelse	77
3.8.7	Passivitet	77
4	Dansk køberet	78
4.1	Indledning	78
4.1.1	Købsaftalens indgåelse	78
4.1.2	Købelovens anvendelsesområde	78
4.1.3	Genus- og species-køb	79
4.1.3.1	Genuskøb	79
4.1.3.2	Specieskøb	79
4.1.4	Forskellige former for køb	80
4.1.4.1	Handelskøb	80
4.1.4.2	Forbrugerkøb	80
4.1.4.3	Civilkøb	82
4.2	Parternes forpligtelser	82
4.2.1	Sælgers forpligtelser (levering)	83
4.2.1.1	Rette tid (leveringstidspunkt)	83
4.2.1.2	Rette sted (leveringssted) – handelskøb og civilkøb	83
4.2.1.3	Rette sted (leveringssted) – forbrugerkøb	84
4.2.1.4	Rette stand (mangler) – handelskøb og civilkøb	84
4.2.1.5	Rette stand (mangler) – forbrugerkøb	84
4.2.1.6	Tidspunktet for mangelsbedømmelsen (risikoens overgang)	87
4.2.2	Købers forpligtelser (betaling)	88
4.2.2.1	Købesummens betaling	88
4.2.2.2	Afhentning/modtagelse af salgsgenstanden	89
4.3	Sælgers misligholdelse i handels- og civilkøb	89
4.3.1	Forsinkelse med salgsgenstandens levering	90
4.3.1.1	Køber kan holde købesummen tilbage	90
4.3.1.2	Køber kan kræve naturalopfyldelse	90
4.3.1.3	Køber kan ophæve købet	91
4.3.1.4	Køber kan kræve erstatning	91
4.3.2	Mangler ved salgsgenstanden	92
4.3.2.1	Køber kan kræve naturalopfyldelse	92
4.3.2.2	Køber kan kræve et forholdsmæssigt afslag i købesummen	93
4.3.2.3	Køber kan ophæve købet	93
4.3.2.4	Køber kan kræve erstatning	94
4.3.3	Retsmangler (vanhjemmel)	94
4.4	Sælgers misligholdelse i forbrugerkøb	95
4.4.1	Forsinkelse med salgsgenstandens levering	95
4.4.1.1	Køber kan holde købesummen tilbage	95
4.4.1.2	Køber kan kræve naturalopfyldelse	96
4.4.1.3	Køber kan ophæve købet	96
4.4.1.4	Køber kan kræve erstatning	96
4.4.2	Mangler ved salgsgenstanden	96

4.4.2.1	Køber kan holde købesummen tilbage	97
4.4.2.2	Køber kan kræve naturalopfyldelse	97
4.4.2.3	Køber kan kræve et forholdsmæssigt afslag i købesummen	98
4.4.2.4	Køber kan ophæve købet	98
4.4.2.5	Køber kan kræve erstatning	99
4.4.2.6	Reklamationsfrister	99
4.4.3	Retsmangler (vanhjemmel)	100
4.5	Købers misligholdelse	100
4.5.1	Forsinkelse med købesummens betaling	100
4.5.1.1	Sælger kan fastholde købet (kræve naturalopfyldelse)	100
4.5.1.2	Sælger kan ophæve købet	101
4.5.1.3	Sælger kan kræve erstatning	101
4.5.1.4	Sælger kan kræve morarenter	102
4.5.2	Anticiperet forsinkelse med købesummens betaling	102
4.5.2.1	Sælger har tilbageholdsret	102
4.5.2.2	Sælger har standsningsret	102
4.5.2.3	Sælger har udtagelsesret ved købers konkurs	103
4.5.2.4	Sælger kan ophæve købet	103
4.5.3	Manglende modtagelse af salgsgenstanden (fordringshavermora)	103
4.5.3.1	Sælger har omsorgspligt	104
4.5.3.2	Sælger har salgspligt	104
4.5.3.3	Sælger har salgsret	104
4.5.3.4	Sælger har prisgivelsesret (bortskaffelsesret)	104
4.5.3.5	Sælger har tilbageholdsret	104
4.6	Disposition til opgaver om køberet	104
5	International køberet	106
5.1	Indledning	106
5.1.1	CISG's anvendelsesområde	106
5.1.1.1	Løsøre køb	107
5.1.1.2	Forretningssted	107
5.1.1.3	Forskellige stater	107
5.1.2	Fortolkning og udfyldning af CISG	108
5.1.2.1	Fortolkning	108
5.1.2.2	Udfyldning	108
5.2	Købsaftalens indgåelse	108
5.2.1	Tilbud	108
5.2.1.1	Der skal foreligge et tilbud	109
5.2.1.2	Tilbuddet skal være kommet frem til tilbudsmodtageren	109
5.2.1.3	Tilbuddet må ikke være blevet rettidigt tilbagekaldt	109
5.2.1.4	Tilbuddet må ikke være blevet afslået	109
5.2.2	Antagende svar (accept)	109
5.2.2.1	Tilbuddet skal være blevet accepteret	110
5.2.2.2	Det antagende svar skal være overensstemmende	110
5.2.2.3	Det antagende svar skal være rettidigt	110
5.2.2.4	Det antagende svar må ikke være blevet rettidigt tilbagekaldt	111
5.3	Parternes forpligtelser	111
5.3.1	Sælgers forpligtelser (levering)	111
5.3.1.1	Rette tid (leveringstidspunkt)	112
5.3.1.2	Rette sted (leveringssted)	112

5.3.1.3	Rette stand (mangler)	112
5.3.2	Købers forpligtelser (betaling)	114
5.3.2.1	Købesummens betaling	114
5.3.2.2	Modtagelse af levering	115
5.4	Sælgers misligholdelse	115
5.4.1	Køber kan kræve naturalopfyldelse	116
5.4.1.1	Køber kan kræve omlevering	116
5.4.1.2	Køber kan kræve afhjælpning	116
5.4.2	Køber kan ophæve købet	117
5.4.3	Køber kan kræve erstatning	117
5.4.3.1	Betingelser for sælgers erstatningsansvar	117
5.4.3.2	Erstatningens størrelse	118
5.4.4	Køber kan kræve forholdsmæssigt afslag	119
5.5	Købers misligholdelse	119
5.5.1	Sælger kan kræve naturalopfyldelse	119
5.5.2	Sælger kan ophæve købet	120
5.5.3	Sælger kan kræve erstatning	120
5.5.4	Sælger kan kræve morarenter	120
5.6	Anteciperet misligholdelse	120
5.6.1	Parten kan indstille opfyldelsen af sine forpligtelser	121
5.6.2	Parten kan ophæve købet	121
6	Kreditaftaleret	122
6.1	Indledning til kreditaftaleret	122
6.1.1	To typer aftaler omfattet af kreditaftaleloven	122
6.1.1.1	Kreditaftale	122
6.1.1.2	Kreditkøbsaftale	122
6.2	Kreditaftalelovens anvendelsesområde	122
6.2.1	Forbrugerkreditaftaler	123
6.2.2	Andre kreditkøb end forbrugerkøb	124
6.2.2.1	HR: Kreditkøb, der ikke er forbrugerkøb	124
6.2.2.2	U: Konsignation	125
6.3	Kreditaftalens indgåelse	126
6.3.1	Kreditgiverens oplysningspligt	126
6.3.1.1	Oplysningspligt forud for aftaleindgåelsen	126
6.3.1.2	Oplysningspligt i kreditaftalen	126
6.3.1.3	Oplysningspligt efter aftaleindgåelsen	127
6.3.1.4	Retsvirkninger af tilsidesættelse af oplysningspligten	127
6.3.2	Kreditvurdering	128
6.3.3	Formkrav	128
6.3.4	Obligatorisk betækningsperiode for kortfristede forbrugs lån	128
6.3.5	Fortrydelsesret	129
6.3.5.1	Fristberegning	129
6.3.5.2	Udøvelse af fortrydelsesretten	129
6.4	Parternes forpligtelser	129
6.4.1	Rette tid (betalingstidspunkt)	129
6.4.1.1	Forfaldstid	130
6.4.1.2	Frigørelsestid (førtidig tilbagebetaling)	130
6.4.2	Rette sted (betalingssted)	130
6.4.3	Rette stand (betalingsmiddel)	130

- 6.5 Særlige bestemmelser om kreditkøb 130
 - 6.5.1 Forbud mod pant i salgsgenstanden 130
 - 6.5.2 Trepartsforhold 131
 - 6.5.2.1 Oprindeligt trepartsforhold (lånekøb) 131
 - 6.5.2.2 Efterfølgende trepartsforhold 131
 - 6.5.3 Kreditkøb med ejendomsforbehold 132
 - 6.5.3.1 Gyldighedsbetingelser inter partes 132
 - 6.5.3.2 Gyldighedsbetingelser i forhold til tredjemand 132
 - 6.5.4 Opsigelse af tidsubegrænsede kreditaftaler 132
 - 6.5.4.1 Forbrugerens opsigelse 132
 - 6.5.4.2 Kreditgiverens opsigelse 132
 - 6.5.5 Misligholdelse af kreditkøbsaftaler m.v. 133
 - 6.5.5.1 Grundbetingelser for kreditgivers udøvelse af misligholdelsesbeføjelser 133
 - 6.5.5.2 Sælgers tilbagetagelse af det solgte 133
 - 6.5.5.3 Forbrugerens rettigheder i henhold til tilknyttede kreditaftaler 134

Del II – Forsikrings- og erstatningsret

- 7 **Introduktion til forsikrings- og erstatningsret** 137
 - 7.1 Indledning 137
 - 7.2 Forholdet mellem erstatning i og uden for kontrakt 137
 - 7.3 Forholdet mellem erstatningsret og forsikringsret 138
 - 7.4 Forholdet mellem erstatningsret og produktansvar 138
- 8 **Erstatning uden for kontrakt** 139
 - 8.1 Indledning 139
 - 8.2 Betingelserne for at ifalde erstatningsansvar 139
 - 8.3 Ansvarsgrundlag 140
 - 8.3.1 Culpa med ligefrem bevisbyrde 140
 - 8.3.1.1 Professionsansvar 141
 - 8.3.1.2 Børns erstatningsansvar 141
 - 8.3.1.3 Erstatningsansvar for personer med sindssygdom 141
 - 8.3.1.4 Ansvar for unladelser 142
 - 8.3.2 Culpa med omvendt bevisbyrde (præsumptionsansvar) 142
 - 8.3.3 Arbejdsgiveransvar (principalansvar) 143
 - 8.3.3.1 Arbejdsgiveren skal have instruktionsbeføjelse 143
 - 8.3.3.2 Skaden skal være sket under arbejdets udførelse 143
 - 8.3.3.3 Skaden skal have ramt en tredjemand 144
 - 8.3.3.4 Arbejdstageren skal have handlet culpøst 144
 - 8.3.3.5 Arbejdstagerens handling må ikke være abnorm 144
 - 8.3.4 Forældres ansvar 144
 - 8.3.5 Hæftelse for selvstændigt virkende tredjemand 145
 - 8.3.6 Objektivt ansvar 145
 - 8.3.6.1 Ansvar for motorkøretøjer (færdselsansvar) 145
 - 8.3.6.2 Ansvar for hunde (hundeansvar) 146
 - 8.3.6.3 Ansvar for lånte genstande 146
 - 8.3.6.4 Ulovbestemt objektivt ansvar 146
 - 8.4 Fællesbetingelser 147

8.4.1	Kausalitet (årsagsforbindelse)	147
8.4.2	Adækvans	147
8.4.3	Direkte skadelidit (værnet interesse)	148
8.4.4	Ingen objektive ansvarsfrihedsgrunde	148
8.4.4.1	Nødværge	149
8.4.4.2	Nødret	149
8.4.4.3	Uanmodet forretningsførelse	149
8.4.4.4	Skadelidtes accept af risiko	149
8.5	Økonomisk tab	149
8.5.1	Tingsskade	150
8.5.1.1	Værditabserstatning	150
8.5.1.2	Driftstabserstatning	150
8.5.1.3	Følgeskader	150
8.5.2	Personskade	150
8.5.2.1	Erstatning for tabt arbejdsfortjeneste	151
8.5.2.2	Erstatning for helbredelsesudgifter	151
8.5.2.3	Erstatning for andet tab	151
8.5.2.4	Godtgørelse for svie og smerte	152
8.5.2.5	Godtgørelse for varigt mén	152
8.5.2.6	Erstatning for tab eller forringelse af erhvervsvevne	152
8.5.3	Skematisk oversigt over personskadeerstatningsposterne	153
8.6	Lempelse eller bortfald af erstatningsansvaret	154
8.6.1	Egen skyld hos skadelidte	154
8.6.1.1	Ansvar efter færdselsloven	155
8.6.1.2	Ansvar efter hundeloven	155
8.6.2	Generel lempelsesregel	155
8.6.3	Særlige lempelsesregler	156
8.6.3.1	Børn	156
8.6.3.2	Sindssyge m.v.	156
8.7	Skade dækket af forsikring	156
8.7.1	Skade dækket af skadelidtes tings- eller driftstabsforsikring	157
8.7.2	Forsikringsselskabets regres mod skadevolder	157
8.8	Arbejdstageres erstatningsansvar	158
8.8.1	Forholdet mellem den skadelidte og arbejdsgiveren	158
8.8.2	Forholdet mellem den skadelidte og den ansatte	158
8.8.3	Forholdet mellem den ansatte og arbejdsgiveren	158
8.8.3.1	Arbejdsgiverens regres mod arbejdstageren	158
8.8.3.2	Arbejdstagerens regres mod arbejdsgiveren	158
8.9	Flere erstatningsansvarlige	159
8.9.1	Forholdet til skadelidte	159
8.9.2	Forholdet mellem skadevolderne indbyrdes	159
8.10	Disposition til opgaver om erstatningsret	159
9	Produktansvar	161
9.1	Indledning	161
9.1.1	Forholdet mellem produktansvar og mangelsansvar	161
9.1.1.1	Forholdet mellem KBL og produktansvar	161
9.1.1.2	Forholdet mellem CISG og produktansvar	162
9.1.2	Forholdet mellem produktansvar og almindelige erstatningsregler	163
9.2	Produktansvarsloven	163

9.2.1	Anvendelsesområde	163
9.2.1.1	Produktbegrebet	163
9.2.2	Ansvarsgrundlag	163
9.2.2.1	Der skal være indtrådt en skade (på andet end produktet selv)	164
9.2.2.2	Produktet skal være defekt (defektbegrebet)	164
9.2.2.3	Defekten skal være årsag til skaden	164
9.2.3	Ansvarssubjekt	164
9.2.3.1	Producenter	164
9.2.3.2	Melleghandlere	165
9.2.3.3	Flere erstatningsansvarlige	165
9.2.4	Selvrisko ved tingsskade	166
9.2.5	Lempelse eller bortfald af erstatningen	166
9.3	Ulovbestemt produktansvar	166
9.3.1	Anvendelsesområde	166
9.3.2	Ansvarsgrundlag	166
9.3.3	Ansvarssubjekt	167
9.3.3.1	Producenter	167
9.3.3.2	Melleghandlere	167
9.4	Skematisk oversigt over reglerne om produktansvar	168
9.5	Disposition til opgaver om produktansvar	169
10	Forsikringsret	170
10.1	Indledning	170
10.1.1	Forholdet mellem skadesforsikring og summaforsikring	170
10.2	Forsikringsaftalens indgåelse	170
10.2.1	Urigtige oplysninger ved aftalens indgåelse	171
10.2.2	Fortrydelsesret	171
10.2.3	Aftalens ikrafttræden og ophør	171
10.3	Parternes forpligtelser	172
10.3.1	Forsikringsselskabets forpligtelser	172
10.3.1.1	Pligt til betaling af forsikringssummen	172
10.3.2	Forsikringstagerens forpligtelser	172
10.3.2.1	Pligt til betaling af præmie	172
10.3.2.2	Pligt til at oplyse selskabet om fareforøgelse (risikoændring)	173
10.3.2.3	Pligt til at overholde sikkerhedsforskrifter	173
10.3.2.4	Pligt til at anmelde skader	174
10.3.2.5	Pligt til tabsbegrænsning	174
10.4	Skadesforsikring	174
10.4.1	Forsikringssummen	174
10.4.1.1	Overforsikring	175
10.4.1.2	Underforsikring	175
10.4.1.3	Dobbeltforsikring	175
10.4.2	Forsikringsydelsen	175
10.4.2.1	Totalskade	176
10.4.2.2	Delskade	176

Del III – Ejendomsret

- 11 Introduktion til ejendomsret 179**
 - 11.1 Indledning 179
 - 11.2 Ejendomsrettens overgang 179
 - 11.3 Forholdet mellem overdragelse til eje/sikkerhed 179
 - 11.4 Sikringsakter 180
 - 11.4.1 Fast ejendom 180
 - 11.4.2 Løsøre 181
 - 11.4.3 Motorkøretøjer 181
 - 11.4.4 Simple gældsbreve og simple fordringer 182
 - 11.4.5 Omsætningsgældsbreve 182
- 12 Panteret 184**
 - 12.1 Indledning 184
 - 12.1.1 Panterettens stiftelse og beskyttelse over for tredjemand 184
 - 12.1.2 Panterettens indhold 184
 - 12.1.3 Panterettens genstand 185
 - 12.1.4 Panthavers fyldestgørelse 186
 - 12.1.4.1 Håndpantsætning 186
 - 12.1.4.2 Underpantsætning 186
 - 12.2 Fast ejendom 186
 - 12.2.1 Panterettens genstand 186
 - 12.2.1.1 Driftsmateriel i virksomhed fra egen ejendom, jf. TL § 37 186
 - 12.2.1.2 Bygningens materialer og tilbehør, jf. TL § 38 187
 - 12.2.2 Sikringsakten 187
 - 12.2.2.1 Prioritetsvirkning 187
 - 12.2.2.2 Gyldighedsvirkning 188
 - 12.3 Løsøre 188
 - 12.3.1 Håndpantsætning 189
 - 12.3.2 Underpantsætning 189
 - 12.4 Simple fordringer og simple gældsbreve 189
 - 12.5 Omsætningsgældsbreve 190
 - 12.6 Aktier og anpartar (kapitalandele) 190
 - 12.6.1 Kapitalandele, der ikke er udstedt gennem værdipapircentral 190
 - 12.6.1.1 Ejerbeviser udstedt 190
 - 12.6.1.2 Ejerbeviser ikke udstedt 190
 - 12.6.2 Kapitalandele udstedt gennem værdipapircentral 191
 - 12.7 Virksomhedspant 191
 - 12.7.1 Panterettens genstand 191
 - 12.7.2 Sikringsakt 192
 - 12.7.3 Forholdet til andre sikkerheder 192
 - 12.8 Fordringspant 192
 - 12.8.1 Panterettens genstand 193
 - 12.8.2 Sikringsakt 193
 - 12.9 Pant i driftsmateriel i virksomhed fra lejet ejendom 193
 - 12.10 Pantsætningsforbud (negativerklæring) 194
 - 12.11 Oversigt over sikringsakter ved pantsætninger 194

13	Tingsret	197
13.1	Indledning	197
13.1.1	Aktivtyper	197
13.1.2	Rettighedstyper	197
13.1.2.1	Aftaleerhververe	198
13.1.2.2	Retsfølgende kreditorer	198
13.1.3	Konflikttyper	198
13.1.3.1	Dobbeltsuccession	198
13.1.3.2	Hjemmelskonflikt	199
13.1.3.3	Blandede konflikter	199
13.2	Fast ejendom	199
13.2.1	Dobbeltsuccession	199
13.2.1.1	Erhververen kontra overdragerens kreditorer	200
13.2.1.2	Erhververen kontra overdragerens aftaleerhververe	200
13.2.2	Hjemmelskonflikt	200
13.2.2.1	Overdrageren kontra erhververens kreditorer	200
13.2.2.2	Overdrageren kontra erhververens aftaleerhververe	200
13.2.3	Forholdet mellem TL §§ 1 og 27	201
13.2.4	Disposition til tingsretlige opgaver om fast ejendom	201
13.3	Løsøre	202
13.3.1	Dobbeltsuccession	202
13.3.1.1	Erhververen kontra overdragerens kreditorer	202
13.3.1.2	Erhververen kontra overdragerens aftaleerhververe	203
13.3.2	Hjemmelskonflikt	203
13.3.2.1	Overdrageren kontra erhververens kreditorer	203
13.3.2.2	Overdrageren kontra erhververens aftaleerhververe	204
13.4	Simple gældsbreve og simple fordringer	204
13.4.1	Dobbeltsuccession	204
13.4.1.1	Erhververen kontra overdragerens kreditorer	204
13.4.1.2	Erhververen kontra overdragerens aftaleerhververe	205
13.4.2	Hjemmelskonflikt	205
13.5	Omsætningsgældsbreve	205
13.5.1	Dobbeltsuccession	205
13.5.1.1	Erhververen kontra overdragerens kreditorer	206
13.5.1.2	Erhververen kontra overdragerens aftaleerhververe	206
13.5.2	Hjemmelskonflikt	206

Del IV – Selskabsret

14	Introduktion til selskabsret	209
14.1	Indledning	209
14.2	Hæftelsesformer	209
14.2.1	Personlig og begrænset hæftelse	209
14.2.2	Solidarisk og pro rata-hæftelse	210
14.2.3	Principal og subsidiær hæftelse	210
14.2.4	Direkte og indirekte hæftelse	210
14.3	Virksomhedsformer	210
14.3.1	Enkeltmandsvirksomhed	211
14.3.2	Interessentskab (I/s)	211

14.3.3	Aktieselskab (A/s) og anpartsselskab (ApS)	211
14.3.4	Kommanditselskab (K/s)	211
14.3.5	Partnerselskab (P/s)	211
14.4	Valg af virksomhedsform	212
14.4.1	Virksomhedens formål	212
14.4.2	Begrænset hæftelse	212
14.4.3	Beskatning	213
14.4.4	Kapitalbehov	213
14.4.5	Ledelsesstruktur	213
14.4.6	Generationsskifte	213
14.4.7	Andre hensyn	213
14.5	Forholdet mellem I/s'er og kapitalselskaber	214
15	Interessentskaber	215
15.1	Indledning	215
15.2	Stiftelse	215
15.2.1	Interessentskabsaftale	215
15.2.2	Registrering	216
15.3	Kapital	216
15.4	Forholdet mellem interessenterne	216
15.4.1	Ejerforhold	216
15.4.2	Fordeling af overskud og dækning af underskud	216
15.4.3	Interessenternes forpligtelser	217
15.4.4	Udskiftning af interessenter	217
15.4.4.1	Nye interessenters indtræden	217
15.4.4.2	Eksisterende interessenters udtræden	217
15.5	Forholdet til tredjemand	218
15.5.1	Tegningsret	218
15.5.2	Hæftelse over for kreditorer	218
15.5.2.1	Interessentskabskreditorer	218
15.5.2.2	Særkreditorer	218
15.6	Ledelse	218
15.7	Ophørsgrunde	219
16	Kapitalselskaber	220
16.1	Indledning	220
16.1.1	Forholdet mellem aktie- og anpartsselskaber	220
16.2	Stiftelse	220
16.2.1	Stiftelsesdokument	221
16.2.2	Vedtægter	221
16.2.3	Tegning af selskabskapital	222
16.2.3.1	Udbud af kapitalandele til offentligheden	222
16.2.3.2	Tilbud og accept	222
16.2.4	Registrering	222
16.2.4.1	Hæftelse fra stiftelse til registrering	223
16.2.5	Valg af ledelse og evt. revisor m.v.	223
16.3	Selskabskapital	223
16.3.1	Minimumskapital	224
16.3.2	Indbetaling af selskabskapitalen	224
16.3.2.1	Kontant indskud	224

16.3.2.2	Apportindskud (indskud af andre værdier end kontanter)	224
16.3.3	Kapitaltab	225
16.3.4	Kapitalforhøjelse	225
16.3.4.1	Tegning af nye kapitalandele	225
16.3.4.2	Fondsforhøjelse	226
16.3.4.3	Udstedelse af konvertible gældsbreve eller warrants	227
16.3.5	Kapitalafgang	227
16.3.5.1	Ordinært udbytte	227
16.3.5.2	Ekstraordinært udbytte	228
16.3.5.3	Kapitalnedsættelse	228
16.4	Kapitalandele	228
16.4.1	Ligeretsgrundsætningen	229
16.4.2	Ejerfortegnelser m.v.	229
16.4.2.1	Ejerbog	229
16.4.2.2	Betydelige kapitalandele	229
16.4.2.3	Selskabets reelle ejere	230
16.4.3	Selskabets egne kapitalandele	230
16.4.3.1	Erhvervelse af egne kapitalandele	230
16.4.3.2	Afhændelse af egne kapitalandele	231
16.4.3.3	Tegning af egne kapitalandele	231
16.4.4	Omsættelighedsbegrænsninger og indløsning	232
16.5	Forholdet mellem kapitalejerne	232
16.5.1	Ejeraftaler (anpartshaver-/aktionæroverenskomster)	232
16.5.2	Minoritetsbeskyttelse	233
16.5.2.1	Individualrettigheder	233
16.5.2.2	Minoritetsrettigheder	233
16.6	Forholdet til tredjemand	233
16.6.1	Repræsentationsret	233
16.6.2	Tegningsret	234
16.6.2.1	Hvem har tegningsret?	234
16.6.2.2	Retsvirkninger af tegningsret	234
16.6.3	Hæftelse over for kreditorer	234
16.6.4	Kreditorbeskyttelse	235
16.7	Ledelse	235
16.7.1	Generalforsamlingen	236
16.7.1.1	Tid og sted	236
16.7.1.2	Indkaldelse	237
16.7.1.3	Dagsorden	237
16.7.1.4	Møderet	238
16.7.1.5	Stemmeret	238
16.7.1.6	Beslutningskompetence	239
16.7.1.7	Afstemninger	239
16.7.2	Bestyrelsen	240
16.7.2.1	Bestyrelsens opgaver	240
16.7.2.2	Valg af bestyrelsesmedlemmer	240
16.7.2.3	Afholdelse af bestyrelsesmøder	240
16.7.2.4	Beslutningsdygtighed	241
16.7.2.5	Afstemninger	241
16.7.3	Direktionen	241
16.7.4	Tilsynsrådet	242

- 16.7.4.1 Tilsynsrådets opgaver 242
- 16.8 Økonomisk bistand med selskabets egne midler 242
 - 16.8.1 Selvfinansiering 243
 - 16.8.2 Kapitalejerlån m.v. 243

Del V – Kreditorforfølgning

- 17 Introduktion til kreditorforfølgning 247**
 - 17.1 Indledning 247
 - 17.2 Forholdet mellem individual- og universalforfølgning 247
 - 17.2.1 Universalforfølgning udelukker individualforfølgning 247
 - 17.2.2 Udlæg bortfalder ved universalforfølgning 248
- 18 Individualforfølgning (fogedret) 249**
 - 18.1 Indledning 249
 - 18.2 Tvangsfuldbyrdelse af pengekrav 249
 - 18.2.1 Udlægsgrundlaget 249
 - 18.2.1.1 Danske domme m.v. 250
 - 18.2.1.2 Betalingspåkrav med påtegning 250
 - 18.2.1.3 Indenretlige forlig 250
 - 18.2.1.4 Udenretlige forlig 251
 - 18.2.1.5 Gældsbreve 251
 - 18.2.1.6 Pantebreve 251
 - 18.2.1.7 Veksler og checks 251
 - 18.2.1.8 Nævnsafgørelser 252
 - 18.2.1.9 Voldgiftskendelser 252
 - 18.2.1.10 Udenlandske domme m.v. 252
 - 18.2.2 Udlæggets genstand 252
 - 18.2.3 Udlæggets retsvirkninger 254
 - 18.2.4 Udlæggets prioritetsstilling 254
 - 18.2.5 Disposition til opgaver om udlæg 254
 - 18.3 Tvangsfuldbyrdelse af andre krav end pengekrav 255
 - 18.3.1 Med fundament 255
 - 18.3.2 Uden fundament (umiddelbare fogedforretninger) 256
 - 18.4 Foreløbige retsmidler 256
 - 18.4.1 Arrest 256
 - 18.4.1.1 Betingelserne for at foretage arrest 256
 - 18.4.1.2 Arrestens retsvirkninger 257
 - 18.4.1.3 Justifikationssag 257
- 19 Universalforfølgning (insolvensret) 258**
 - 19.1 Indledning 258
 - 19.1.1 Fristdag 258
 - 19.1.2 Nærstående 259
 - 19.2 Forebyggende rekonstruktion 259
 - 19.2.1 Indledning af forebyggende rekonstruktionsbehandling 260
 - 19.2.1.1 Økonomiske vanskeligheder 260
 - 19.2.1.2 Fyldestgørelsesforbud 260
 - 19.2.2 Retsvirkninger af forebyggende rekonstruktion 261

19.2.2.1	Hvis der er beskikket en rekonstruktør	261
19.2.2.2	Hvis der er truffet bestemmelse om fyldestgørelsesforbud	261
19.2.2.3	Udskillelse af aktiver fra et pant	261
19.2.2.4	Gensidigt bebyrdende aftaler	262
19.2.3	Gennemførelse af rekonstruktion under forebyggende rekonstruktion	262
19.2.4	Ophør af forebyggende rekonstruktion	263
19.3	Rekonstruktion	263
19.3.1	Indholdet af en rekonstruktion	263
19.3.1.1	Tvangsakkord	263
19.3.1.2	Virksomhedsoverdragelse	265
19.3.2	Indledning af rekonstruktionsbehandling	266
19.3.2.1	Indgivelse af begæring	266
19.3.2.2	Sikkerhedsstillelse	266
19.3.2.3	Beskikkelse af rekonstruktør m.v.	266
19.3.3	Retsvirkninger af rekonstruktionen	266
19.3.3.1	Dispositioner af væsentlig betydning og betaling af gæld	266
19.3.3.2	Rekonstruktørens overtagelse af ledelsen af virksomheden	267
19.3.3.3	Begrænsninger i adgangen til individualforfølgning (fyldestgørelsesforbud)	267
19.3.3.4	Pantsatte aktiver	268
19.3.3.5	Overførsel af KL §§ 39-52	268
19.3.3.6	Betydningen af foretagelsen af sikringsakter	269
19.3.3.7	Omstødelse	269
19.3.3.8	Gensidigt bebyrdende aftaler	269
19.3.4	Gennemførelse af rekonstruktion	269
19.3.5	Rekonstruktionens virkninger	270
19.3.5.1	Virkning som retsforlig	270
19.3.5.2	Kreditorer, der ikke har anmeldt deres krav, og kautionister m.v.	270
19.3.5.3	Ugyldighed af aftaler, der favoriserer en kreditor	270
19.3.5.4	Efterfølgende konkurs m.v.	270
19.3.5.5	Ophævelse af rekonstruktionen	270
19.3.5.6	Manglende opfyldelse af tvangsakkord	271
19.3.6	Rekonstruktionsbehandlingens ophør	271
19.4	Konkurs	272
19.4.1	Konkursbetingelserne	272
19.4.1.1	Kreditor skal have en fordring mod skyldneren	272
19.4.1.2	Skyldner skal være insolvent	272
19.4.1.3	Kreditor skal have retlig interesse i konkursen	273
19.4.2	Indledning af konkursbehandling	273
19.4.2.1	Indgivelse af konkursbegæring	273
19.4.2.2	Sikkerhedsstillelse	274
19.4.2.3	Etablering af bostyre	274
19.4.3	Konkursens retsvirkninger	274
19.4.3.1	Skyldnerens urådighed	275
19.4.3.2	Kreditorekstinktion	275
19.4.4	Anmeldelse og prøvelse af fordringer	275
19.4.5	Konkursboets aktiver og passiver	275
19.4.5.1	Konkursboets aktiver (konkursmassen)	276
19.4.5.2	Konkursboets passiver	276
19.4.5.3	Modregning i konkurs	276

19.4.5.4	Gensidigt bebyrdende aftaler indgået inden konkursen (konkursregulering)	277
19.4.6	Omstødelse	278
19.4.6.1	Gaver	279
19.4.6.2	Arveafkald	279
19.4.6.3	Betaling af løn til nærstående	280
19.4.6.4	Usædvanlige betalinger	280
19.4.6.5	Modregning	281
19.4.6.6	Panteret eller anden sikkerhedsret	281
19.4.6.7	Udlæg	282
19.4.6.8	Betaling af gæld foretaget efter fristdagen	282
19.4.6.9	Andre dispositioner foretaget efter fristdagen	283
19.4.6.10	Utilbørlige dispositioner i øvrigt (generalklausul)	283
19.4.7	Konkursordenen	283
19.4.7.1	Separatistkrav (§ 82-krav)	284
19.4.7.2	Krav under konkurs (§ 93-krav)	284
19.4.7.3	Krav under rekonstruktion (§ 94-krav)	284
19.4.7.4	Lønkrav (§ 95-krav)	284
19.4.7.5	Særlige afgiftskrav (§ 96-krav)	285
19.4.7.6	Simple krav (§ 97-krav)	285
19.4.7.7	Efterstillede krav (§ 98-krav)	285
19.4.7.8	Egenkapital	285
19.4.8	Konkursboets slutning og udlodning	286
19.4.9	Konkurskarantæne	286
19.4.9.1	Pålæggelse af konkurskarantæne	286
19.4.9.2	Flere konkurskarantæner	286
19.4.9.3	Deltagelse i strid med konkurskarantæne	287
19.4.10	Disposition til opgaver om konkurs	287
19.5	Frivillig akkord	287
19.6	Gældssanering	288
	Forkortelser	289
	Domme	290
	Stikord	291